

Dbamy o mamy

Dzisiaj Dzień Matki. System ochrony zdrowia otacza szczególną opieką kobiety w ciąży i połogu. Dowiedz się, jakie prawa Ci przysługują

Masz prawo jako przyszła matka

Kobieta w okresie ciąży ma prawo do korzystania poza kolejnością:

- ze świadczeń opieki zdrowotnej
- z usług farmaceutycznych w aptekach.

Jeżeli w dniu, w którym się zgłosisz, szpital lub przychodnia nie może Cię przyjąć, powinnaś zostać przyjęta w najszybszym możliwym terminie (do 7 dni roboczych od zgłoszenia) i nie obowiązuje Cię lista oczekujących.

W okresie ciąży i połogu masz prawo do:

- diagnostyki prenatalnej
- świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i leczenia szpitalnego
- wsparcia psychologicznego
- poradnictwa laktacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji, kiedy jesteś matką dziecka urodzonego: przed ukończeniem 37. tygodnia ciąży lub z masą urodzeniową poniżej 2500 g.

Jeśli masz cukrzycę typu I, w okresie ciąży masz dodatkowo prawo do 10 bezpłatnych zestawów infuzyjnych (wkluczyć do swojej pompy insulinowej).

Do 42. dnia po porodzie masz prawo do:

- korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej bez względu na to, czy jesteś ubezpieczona, czy nie, jeśli masz obywatelstwo polskie i mieszkasz w Polsce
- opieki okołoporodowej zgodnej z najnowszymi standardami
- dodatkowych materiałów stomatologicznych i leczenia kanałowego wszystkich zębów.

Okres połogu rozpoczyna się po porodzie i trwa 6 tygodni. W tym czasie w organizmie kobiety cofają się zmiany spowodowane ciążą i porodem.

Jeśli nie jesteś ubezpieczona, to, żeby skorzystać ze swoich uprawnień, musisz:

- mieć dokumenty, które potwierdzają, że jesteś w ciąży lub w okresie połogu
- mieć dokumenty, które potwierdzają, że masz polskie obywatelstwo
- na stałe mieszkać w Polsce.

Dokumentem, który potwierdza, że jesteś w ciąży, może być:

- kopia karty zakładanej kobiecie ciężarnej podczas pierwszej wizyty u lekarza
- zaświadczenie potwierdzające pozostawanie pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu, uprawniające do dodatku z tytułu urodzenia dziecka
- inne zaświadczenie lekarskie.

Jeśli jesteś w okresie połogu, Twoje uprawnienia potwierdzi skrócony odpis aktu urodzenia dziecka.

Masz prawa jako pacjentka

Ciąża to wyjątkowy czas w życiu kobiety. Ma ona wówczas szczególne potrzeby, które powinny być uszanowane. Lekarzom i położnym nie wolno podejmować decyzji bez uwzględnienia zdania pacjentki.

Pamiętaj, że jako pacjentka masz szereg praw:

- do poszanowania intymności i godności. Przy wykonywaniu zabiegów może być obecna wyłącznie osoba, która je wykonuje (lekarz, pielęgniarka, położna, laborant). Obecność innych osób podczas badań i zabiegów jest uzależniona od Twojej zgody.
- do obecności dowolnie przez siebie wybranej bliskiej osoby podczas udzielania świadczeń medycznych (również w trakcie porodu), choć ostatnio – z uwagi na epidemię – prawo to może zostać ograniczone dla dobra Twojego i Twojego dziecka
- do pełnej informacji o przebiegu ciąży, porodu i połogu, stosowanych procedurach medycznych i ich konsekwencjach. Taką informację, w sposób jasny i przystępny, powinni przekazać lekarz lub położna.

- do odmowy poddania się określonej procedurze lub zabiegowi. Zgoda na zabieg albo na zastosowanie metody leczenia lub diagnostyki, która stwarza podwyższone ryzyko dla Ciebie lub dziecka, musi zostać wyrażona na piśmie.

Dowiedz się, jak wyglądają standardy opieki w okresie porodu oraz Twój kalendarz zalecanych badań z informatora Ministerstwa Zdrowia [Ciąża i poród](#)”.

Zbadaj swoje dziecko

Jeśli jesteś w ciąży, możesz skorzystać z bezpłatnej diagnostyki prenatalnej w ramach [Programu Badań Prenatalnych](#) finansowanego przez NFZ. Program ma na celu wykrycie ewentualnych wad płodu oraz o ile to możliwe, podjęcie leczenia jeszcze w okresie płodowym.

Możesz to zrobić, jeśli spełniasz co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- masz skończone 35 lat (badanie przysługuje w danym roku kalendarzowym, w którym kończysz 35 lat)
- w poprzedniej ciąży płód lub dziecko miały nieprawidłowy układ chromosomów lub taki układ występuje u Ciebie lub ojca dziecka
- stwierdzono u Ciebie znacznie większe ryzyko urodzenia dziecka dotkniętego chorobą uwarunkowaną genetycznie
- w badaniu USG i/lub badaniach biochemicznych płodu stwierdzono nieprawidłowości wskazujące na zwiększone ryzyko wad płodu.

Nie daj się depresji poporodowej

Jeśli niedługo urodzisz lub właśnie urodziłaś dziecko, możesz skorzystać z [Programu profilaktyki depresji poporodowej](#).

Jeśli po 10 dniach od porodu twój obniżony nastrój nie zniknął, możesz mieć depresję poporodową. Cierpi na nią od 10 do 22 procent kobiet po porodzie. Co druga kobieta nie zwraca się o pomoc do lekarza. Tymczasem, depresja poporodowa może wpłynąć na relacje kobiety z dzieckiem i z partnerem.